N. 197. 1831.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 20 September.

NEDERLANDEN.

Breda, den 19den September.

Naar men vernoemt heeft Z. M. de administratiens voor de directe belastingen, successien en registratie der heeren *Visser van Hoyen* en *Gudricke*, wier administratien thans bij het ministerie van financien gevoegd zijn, tot staatsraden in gewone dienst benoemd, met behoud hunner respective traktementen.

— Aanstaande woensdag vertrekken van 's Bosch de daar nog in garnizoen zijnde 2 kompagnien Vriessche schutterij, om zich bij de 3 overige kompagnien, die een gedeelte van het 2de marschbataillon uitmaken, te voegen. De twee kompagnien der 13de afdeeling, die mede bij gemeld marschbataillon staan, zullen, naar men zegt, nu binnen onze vesting komen; alzoo zullen dan de Vriezen, geheel alleen, het 2de marsch-bataillon uitmaken, gelijk de Amsterdammers het 1ste.

— De tijding van de vermeestering van Warschau door de Russen heeft zich van alle zijden bevestigd. De omstandigheden die dezelve vergezeld hebben, komen hoofdzakelijk op het volgende neder. De maarschalk *Paskewitz* had, na de omsingeling der stad, het gouvernement 14 dagen bedenkings-tijd gegeven om zich te onderwerpen; doch vruchteloos. Den 5den September werd de opeisching herhaald, doch, niets batende, begonnen de Russen, in den morgen van den 6den, den storm langs de geheele linie van Mokatow tot Porijzow. De hoofdmagt deed den aanval op het versterkt dorp Wola, dat stormenderhand vermeesterd werd; 4 regimenten werden daar deels neergeveld deels gevangen genomen; des avonds was de geheele buitenlinie van verdediging in de handen der Russen.

In den morgen van den 7den werd de storm hervat. De poolsche generaal *Prondzynski* en daarna de opperbevelhebber *Krukowiezki* kwamen in het russisch hoofdkwartier om te onderhandelen, doch blijkbaar met het doel om slechts tijd te winnen. De veldmaarschalk *Paskewitz* gaf nog drie uren uitstel, om zich onbepaald te onderwerpen, daar er echter geen voldoend antwoord volgde gaf de maarschalk nogmaals bevel tot den storm, deze was vreeselijk, niets werd gespaard, alles met de bajonet afgemaakt en alzoo de tweede rij schansen veroverd. Het bombardement nam te gelijk een aanvang en spoedig zag men vele gebouwen en alle windmolens in brand staan. De Polen verdedigden zich hardnekkig, doch niets kon de dapperheid der Russen stuiten, des avonds waren schansen, turven, grachten, wallen, kortom alles in hunne handen. Drie stormenderhand ingenomen rijen schansen, 6,000 gevangenen en bijna 100 stukken geschut waren de zegeteekenen van deze beide dagen. Niets kon de stad en het poolsche leger redden, beiden smeekten alsnu de genade des keizers af.

Den 8sten rukten de Russen Warschau binnen; de poolsche armee begeeft zich, overeenkomstig 's keizers bevelen, naar Plock, om aldaar zijne bevelen af te wachten. De poolsche opperbevelhebber *Krukowiezki* heeft zijn gezag nedergelegd. De keizerlijke garde bezet thans de stad; eene brigade het bruggenhoofd van Praga. De generaal *De Witt* is tot gouverneur van Warschau benoemd en de generaal *Rosen* tot kommandant.

De woonwijken aan de zuidwest-zijde zijn bijna geheel door de bommen vernield. In de stad zelve heeft het geschut niet veel schade gedaan; het verlies der Russen moet niet groot zijn, men berekent het op 4 of 5000 man, doch men heeft deswege nog geene zekere berigten.

— Welk een onschatbaar man is toch de heer *Ch. de Brouckere*! Niets ontgaat zijnen alles omvattenden blik. Zelfs over de knevels en bokkebaarden des belgischen heirs strekt hij zijne vaderlijke zorgen uit. Met dezelfde wijsheid, die in alle zijne handelingen doorstraalt, heeft hij ook nu bepaald, dat alleen de keur-kompagnien knevels zullen mogen dragen en — dat de bokkebaarden zich niet verder mogen uitstrekken dan ter hoogte van den mond. Ook de bevelhebbers en de marketentsters doet de minister in eene pennestreek den oorlog aan, zeggende z. E. dat de generaals en chefs de corps alle hunne krachten moeten aanwenden, om die misbruiken te verwortelen. (*Moniteur*.) (1)

Wanneer men zich stipt aan zijne orders houdt, zullen wij, bij een volgend bezoek in België, onder dezelfs leger niets dan kaalhoofden ontmoeten.

Nog eene zeggen wij: welk een man! welk een minister! Dewas Holland, dat in zulk een flonkerstar nooit anders dan een dwaallichtje heeft willen beschouwen! Gelukkig België, dat in het bezit van zulk een man, wel is waar niet derzelfs *nationaliteit*, maar toch (wat van geen minder belang is) *propriété* gewaarborgd ziet!

Turnhout den 18den September.

Heden morgen ten 7 ure is de kompagnie Groninger Studenten, behoorende tot de afdeeling grenadiers, van hier vertrokken, volgens Z. M. besluit van 13 Sept. No. 72, naar Groningen te marcheren, ten einde aldaar de akademische cursus met October te kunnen bijwonen.

Dezelve werd uitgeleid door het gezamenlijk korps officieren der grenadiers met derzelver muziek.

De kolonel *Elout*, kommandant der grenadiers, liet op de plaats der scheiding de kompagnie halt houden, en nam van de Heeren Studenten op den hem zoo eigen hartelijken toon het navolgend afscheid:

» Mijne Wapenbroeders!

» Z. M. onze geëerbiedigde Koning heeft gewild, dat gij naar Groningen zult terugkeeren, om de nieuwe Akademische Cursus van den beginne af bij te wonen en heeft Hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid te kennen gegeven over de dadelijke wijze, waarop gij U, aan de door U opgenomene verpligting hebt gekweten.

» Op het oogenblik, dat wij van elkander scheiden, breng ik U mijn hartelijk waarwel toe, met U te gelijk, verzekerende, dat gij U allen, sedert den tijd dat ik de eer heb gehad U onder mijne orders te hebben, gedragen hebt, als braven deugdzamen Jongelingen en als wakkere krijgslieden! — De velden voor Leuven getuigen van uwen moed, gij hebt den vijand doen zien, wat Nederlandsch Jongelingschap is, en, aan het Vaderland getoond, wat het van zulke mannen dermaal te wachten heeft.

---

(1) Ter verduidelijking onzer lezers, laten wij hier de dagorder van den minister in *originale* volgen, zullende ook een dadelijk en belangrijk *document*, bij de vertaling te veel in kracht verliezen. Zie hier de duidelijkheid der verantwoordelijkheid van den grooten de B.

A l'exemple des généraux commandant les divisions d'infanterie et de cavalerie, les commandans supérieurs des corps d'infanterie, les inspecteurs généraux de l'artillerie et du génie.

ORDRE DU JOUR.

Le ministre de la guerre

Etant instruit qu'il règne encore de la variété et général dans la manière dont plusieurs officiers des corps, et surtout aux exercices, croit devoir rappeler à messieurs les généraux et chefs de corps les réglemens encore en vigueur sur cet objet, et les inviter à y tenir plus strictement la main. Les officiers manquent aux exercices, les uns en habit, les autres en capote, tantôt en épaulettes, tantôt sans. Ces disparates choquantes et contraires à tout esprit militaire doivent disparaître. La tenue de chaque jour doit être ordonnée tant pour les officiers que sous-officiers et soldats, et aucun ne peut s'en écarter dans la moindre chose: c'est aux chefs de corps à la surveiller. Les officiers ne peuvent point porter soit en service, soit hors du service, des épaulettes tombantes.

Dans l'infanterie, le porte-épée doit être placé en sautoir sous la capote ou portera le ceinturon noir. Les compagnies de grenadiers seules porteront les moustaches, mais sans impériale; les tambours le pourront descendre plus bas que la bouche.

Dans beaucoup de corps le soldat a contracté la mauvaise habitude d'ôter et de remettre le sac par dessus la tête et sans en défaire les bretelles; presque partout ils portent les cheveux trop longs; aux exercices, les bataillons sont sujets à une foule d'irrégularités et d'inattentions provenant des boissons fortes. Messieurs les généraux et chefs de corps auront à exercer à cet égard la plus sévère surveillance, et à employer tous leurs soins à obtenir ensemble et uniformité et la régularité dans les moindres détails du service, continuent trop à entretenir de bons principes dans les corps, pour que les moindres contraventions à cet égard puissent être tolérées plus long-temps.

Bruxelles, le 14 Septembre 1831.

Ch. de Brouckere.

» Gij gaat U in andere betrekkingen op nieuw tot de dienst van het Vaderland wijden, maar dit zal U niet terug houden (hiervan ben ik overtuigd) om wanneer het dierbaar Vaderland uwen arm weder behoeft en onze geliefde Koning U roept, van allen gezamenlijk terug te snellen om Land en Vorst roemrijk te verdedigen en het zal mij dan tot een groot genoegen strekken U weder onder mijne orders gesteld te zien.

» Nogmaals, mijne Vrienden, vaartwel, neemt bij den terugkeer naar uwe naaste betrekkingen ook de verzekering mijner vriendschap mede en laat ons allen op deze plaats elkander verlaten onder het welmeenend gejuich van: *Leve de Koning!*"

Deze leus werd algemeen beantwoord. De kapitein *van der Brugghen*, kommandant der kompagnie, bedankte den Kolonel voor al de zorgen aan de kompagnie besteed en beval zich en de kompagnie in de voortdurende vriendschap van het korps officieren der grenadiers.

Hartelijk nam ieder officier van deze brave jongelingen afscheid, die, onder het spelen der muzijk van het gelief koosd *Wilhelmus van Nassauwen* hunnen marsch vervolgden en steeds met hunne officieren in de hoogachting en vriendschap van het korps officieren der grenadiers zullen blijven deelen.

Oudenaar, den 16den September.

Was de vroege morgen van dezen dag voor de ingezetenen van dit dorp stremend, dan het jagerkorps der Utrechtsche Hoogeschool, sedert den negenvierendag terugkeer uit den veldtogt hier gelegerd te zijn geweest, en de liefde der inwoners in hooge mate aan te hebben verdiend, gereed stond naar de Akademiestad te vertrekken, niet minder plegtig was deze ochtendstond, dewijl de gansche keurbende vóór de afreis in volle wapenrusting het kerkgebouw binnentrok, om op dezen eersten dag der week niet naar de vaderlandsche oefenschool en het gebied onder welk hij niet van te vangen, aan den Heer God dienstig van weg der tweede divisie te hebben gehoord. Dit geschiedde door den hoogleeraar der letteroefening *Dominicus Th. van Lelyveld*, die naar aanleiding van Efez. VI: vs. 14—17 sprak over de deugden van den christen krijgsman, die eene gelijkenis met de wapenen op de levensreis in dezen onzeken tijd.

De generaal-majoor *des Tombe*, die met den verdienstelijken kapitein *Wilhelmi* deze godsdienstoefening vereerende, vergezelde reeds uit de kerk het optrekkend korps tot aan de Boxtelsche Heide; en van den stef der 2 divisien begeleid, liet Zijne Excell. een kring vormen, en in eene hartelijke toespraak bragt hij allen den afscheidsgroet van de vereenigende wapenbroeders over, die met den vereenigd bijeenblijven, enz. enz.

Utrecht, den 17 September.

Alhier was sedert eenige dagen de vreugde in de hoofdstad op het vernemen van de aanstaande heugelijke komst van het vorstelijk gezin. Aller borst, gloeijend voor het heil van Vaderland en Oranje, haakte vurig naar het oogenblik, om den heldhaftigen Prins en deszelfs doorluchtigen broeder te dankschuiven, om Hun de algemeene hulde en liefde op het onduhbelzaamst te betoonen. Nauwelijks was dan ook bekend geworden, dat der Vorsten komst op heden was bepaald, of de vaderlandsche driekleuren toog uit de huizen, die reeds te voren met guirlandes en bloemkransen versierd waren, gelijk op de straten de eerebogen reeds opgetrokken waren, werd de vaderlandsche vlag nu uitgestoken en beijverde ieder zich, zonder onderscheid, tot de luisterrijke ontvangst naar vermogen bij te dragen. Ten drie uren in den middag reden de Prinsen hun zegepralenden intogt, na alvorens buiten de poort door de stads regering, eene erewacht geplaatst en een deel der bezetting te zijn ontvangen en ingehaald. Van hoogstderzelver gemalinnen vergezeld, reden de beiden Vorsten, in een rijtuigen gezeten, onder het gejuich eener talloose menigte, die de beminde Prinsen reeds buiten de Haarlemmer-poort opgewacht en van daar begeleid hadden, de stad binnen, over den Haarlemmer-dijk, de heerens-straat en gracht, de cingel- en kalverstraat naar het paleis. De huizen waren tot de bovenste verdieping toe met aanschouwers, die den Oranje-held op het hartelijkst verwelkomden en begroetten, de straten opgeprop van zuchtende menigte, wier kreten van *leve de Prins! leve Oranje!* de lucht weergalmen deden, welke bewijzen van liefde en verknochtheid door den vorstelijken [illegible] met de meest natuurlijke minzaamheid beantwoord werden en waarvan de indruk duidelijk op zijn gelaat stond uitgedrukt. Een schouwspel, in een woord, het verhevenste dat het oplevendste voor de eendragt van de land, die tusschen vorst en volk hun oprs bestaat, en dat den vijanden nederlander ontstemmen moest.

De geestdrift des volks kende inzonderheid geene palen meer, toen de Prins, op het paleis gekomen, zich aan de overzijde zijner echtgenoote, die den Prins bedekte, vertoonde, het gejoel en gejuich der duizende aanschouwers was onbeschrijfelijk; het was de uitdrukking van het gevoel dat allen bezielde, de erkentelijkheid den held toegebragt, die Neêrlands eer en roem met eigen levensgevaar, op het slagveld schitterend gehandhaafd had.

Eene luisterrijke illuminatie wordt in gereedheid gebragt en tegen morgen HH. MM. en verdere vorstelijke personen in de hoofdstad gewacht, wanneer wij het geluk zullen hebben, het geheele vorstelijk geslacht in ons midden te zien.

Maandag avond zal de algemeene illuminatie plaats hebben, tot welke de toebereidselen eenen tot dus verre ongekenden luister beloven.

Dien zelfden avond zullen HH. MM. en verdere Koninkl. familie den stads-schouwburg met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereeren, bij welke gelegenheid, ter hulde aan het vorstelijk gezin, eene luisterrijke toepasselijke allegorische voorstelling zal worden opgevoerd.

Dingsdag daaraanvolgende zullen de Hooge Personaadjen ook den franschen schouwburg bezoeken, en in den loop der week, zal H. K. H. de Prinses *van Oranje* te Zaandam, in de voormalige woning van *Czar Peter den Grooten*, het geheel Koninklijk Gezin ontvangen.

BELGIE

Brussel, den 17den September.

De afgevaardigden hebben gisteren weder zitting gehouden.

Eenige petitien werden onderzocht, nog andere liggen ter griffe, als zijnde in der tijd, tusschen de scheiding van het congres en de bijeenkomst dezer kamer ingediend. Een der leden vraagt, wat er met de petitien gedaan moet worden, daar het zegt van petitie heilig is?

Na eenige deliberatien wordt er besloten, dat de commissie tot de petitien op al dezelve rapport zal uitbrengen, in zoo verre het belang er van niet mogt opgehouden hebben, en dat eene andere speciale commissie zal worden benoemd, tot het onderzoeken van zoodanige petitien, welke nog, tijdens het congres ingekomen zijnde, onafgedaan zijn gebleven.

De orde van den dag bragt de deliberatien over de wijze van promulgatie en afkondiging der wetten mede, en werd, na korte deliberatien, met 65 tegen 2 stemmen eene wet daaraangaande aangenomen.

De heer *Legrelle* bragt vervolgens rapport uit over het concept, betrekkelijk het crediet van 10 millioenen, ten behoeve der ministers van oorlog te openen, en concludeerde tot aanneming der wet, echter met bijvoeging van den wensch der vijfde afdeling, om eenige verantwoording te bekomen, wegens hetgeen door het congres ingewilligde twaalf millioenen. De deliberatien over dit ontwerp werden, op voorstel van den heer Devaux, op heden bepaald.

Hierna deed de heer *Leclercq* verslag over de concept-wet, waarbij den koning het regt gegeven zou worden, om, in zekere gevallen, officieren te demitteren, zonder hun eenig pensioen of traktement toe te leggen.

Na eenige kleingeestige, lange en vervelende deliberatien over al de artikelen van het concept, werd hetzelve met eene meerderheid van 53 tegen 6 stemmen aangenomen, ten gevolge waarvan dan nu koning Leopold het regt zal hebben, om dronken, liederlijke en zich aan rechtmissen overgevende officieren hun ontslag te geven (*zie hierop, komt de voorname inhoud der wet neder*), zonder hun traktement of pensioen toe te leggen.

De president zeide, dat de deputatie, welke belast was geweest met het adres Z. M. aan te bieden, met de behoorlijke plechtigheden was ontvangen geworden. Bij den Koning toegelaten geworden zijnde, had zij haren last volvoerd, luidende het antwoord des konings als volgt:

» Mijne heeren,

» Ik acht mij gelukkig, uit uwen mond de nieuwe verzekeringen van gehechtheid des belgischen volks te vernemen. In de tegenwoordige omstandigheden moet de organisatie des legers het onderwerp mijner voornaamste bekommeringen wezen. Ik ontveins u niet, dat er, om de onafhankelijkheid van ons vaderland te verzekeren, nieuwe opofferingen noodig zullen zijn; ik reken op den goeden geest der kamers, om die te verwerven. Mijne wenschen, mijne verlangens strekken allen tot het welzijn des volks. Integendeel, het is mij aangenaam, zulks te gelooven, zullen wij de lasten kunnen verminderen; uit de eendragt van alle magtingen moet deze weldaad spruiten."

Dit rapport van den president en het antwoord des konings zullen in de notulen geplaatst worden, waarna de vergadering scheidde tot heden op den middag.

— De maarschalk *Gérard* heeft heden zijn hoofdkwartier naar Mamberge verlegd. Men verzekert, dat alle krijgsgevangenen, vóór den 20sten dezer maand, Belgie onbruikbaar zullen hebben.

— Wij lezen in het *Journal de Luxembourg*:

» Het protocol der londensche conferentie n°. 41 heeft ten doel:

1°. om alles te regelen, wat tot het vertrek der fransche troepen met België betrekking heeft; en 2°, om te verklaren, dat het Groothertogdom Luxemburg, een duitsch vorstendom zijnde, buiten alle rekening met betrekking tot België blijft; dat derhalve de maatregelen, welke het behoud der wapenschorssing ten doel hebben, hetzelve niet aangaan en alzoo de conferentie aan Koning *Willem* en aan het duitsche bondgenootschap het regt toekent, om hetzelve te bezetten."

— Uit Doornik wordt ons gemeld, dat dertien hollandsche krijgsgevangen officieren, waarvan de namen alhier volgen, in den nacht van den 13den op den 14den, uit de kazerne de zeven fonteinen alwaar zij gevangen zaten, ontkomen zijn. Oogenblikkelijk zijn er bevelen aan al de brigades der gendarmerie gezonden, om hen te vervolgen. Zie hier de namen dier heeren: *van Dijk*, *Meister*, *Harsten*, *Beijer*, *Frackers*, *Wilson*, *Schimpt*, *Vaillant*, *Frund*, *Vegenhaysen*, *de Jongh*, *van Hooydonk* en nog een *de Jongh* (1).

— Er wordt spoed met de vestiging van onzen *nationalen* roem gemaakt. Een groot gedeelte der voor ons leger bestemde fransche officieren, is reeds hier aangekomen. De generaals *Desprez* en *Piquet* waren gisteren (den 14) met den adjudant onzes konings *la Coudrenie* in den schouwburg. De generaal *Gundler* is bij zijnen voormaligen adjudant *Hotton* afgestapt. Laatstgemelde is tot kolonel en kommandant van het hoofdkwartier voor het kamp van *Diest* benoemd.

ANTWERPEN, den 17den September.

De generaal graaf *Belliard* en de heer *Addit* bevinden zich sedert gisteren alhier en houden zich bezig met de uitvoering van het protocol, betrekkelijk de reparatien aan de dijken. De generaal *Tabor* is tot commissaris wegens België benoemd en reeds deze morgen zijn, alles daartoe in gereedheid gebragt zijnde, mannen en materialen in werking, om de gaten in den dijk te stoppen en een einde aan inundatien en verdere vrees te maken. In de betrekkingen der beide partijen heerscht eene eensgezindheid en eene harmonie, welke eene gelukkige toekomst spellen.

— Volgens eene bepaling der londensche conferentie, zullen al de krijgsgevangenen worden uitgewisseld.

— De heer *l' Olivier*, ex-majoor van de 11de afdeeling, zegt, in zijn antwoord op de memorie van den generaal *Daine*, dat hij de oudste kolonel van het beruchte leger van de Maas was. Neemt men hierbij in aanmerking, dat de heer *l' O.* ten langste nog negen 6 maanden kolonel was, dan kan men daarin weder een stuitend bewijs van het verkwisten der epauletten en rangen, hier te lande vinden. (*Journal du Commerce.*)

— Wel onderrigte lieden, zeggen dat de ontwapening van het Noorderfort slechts schijnbaar (*simulé*) wezen zal. (*Idem.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den September.

Het ministerie is, in de zaak der ontruiming van België, ijveriger te werk gegaan, dan men in het eerst wel gedacht had. Deze maatregel wordt heden, in den *Moniteur*, op de volgende wijze aangekondigd:

» Sedert eenige dagen zoeken hartstochten en berekeningen in de Belgische zaken, nieuwe kansen tot onlusten. Reeds vleide men zich, in het gewigt der daaraan verbonden belangen, met oorzaken van oneenigheid. Laten wij ons haasten, om deze ongerustheid of liever, deze hoop te verstrooijen. De zaken zijn gelijk zij geweest zijn; de daadzaken beantwoorden aan de beloften. Frankrijk heeft niets beloofd of heeft het uitgevoerd, heeft niets gedaan dan hetgeen het aangekondigd had.

» De zending, welke Frankrijk zich zelven, in België, in naam der met dat land eensgezinde Mogendheden, had opgelegd, om de onzijdigheid en onafhankelijkheid van dat koningrijk te doen eerbiedigen, had geen ander doel, dan, voor zijn aandeel, en voor het algemeen belang, deze edele verbindtenissen te vervullen. De nabuurschap, de beschikbare magt, de sympathien, een bereid koning *Leopold* op koning *Lodewijk Filips*, met een woord, de welbewustheid zijner oogmerken, alles noopte Frankrijk, om onmiddelijk, zonder aarzeling te handelen, om dat het zonder list of achterdenken te werk ging. De goede uitslag der daad hing van derzelver snelheid af. Ook, daar men eenen openhartigen en eerlijken stap in dezelve bespeurde, bragt een iegelijk dezelve huldetoe, zoo wel Frankrijk en België als geheel Europa. De Hollanders trokken op hun grondgebied terug en de Belgische onafhankelijkheid was voor eene tweede maal door ons gouvernement gered.

» Dit eerste resultaat bekomen hebbende, moest hetzelve gewaarborgd worden, en de Mogendheden hebben zich daarop toegelegd, door, tusschen België en Holland, eene wapenschorsing tot stand te brengen, welke de beide landen de middelen verschaft, om de tusschen dezelve gerezen zwarigheden definitievelijk uit den weg te ruimen. Eene verlenging van het verblijf van een gedeelte der Fransche troepen beschermde deze voorzorgen, van welke wij regt hebben, een goed gevolg te hopen.

» Na dit tweede resultaat te hebben verworven, bleef aan Frankrijk niets meer te doen overig, dan zich gereed te houden, om pogingen van dienzelfden aard, als het reeds belet had, te voorkomen, waarvan het herhalen echter, volgens den loop der onder het toezigt van Europa geopende onderhandelingen te oordeelen, niet te voorzien is. Onze vaandels, binnen onze grenzen wapperende, zullen nog steeds nabij genoeg zijn, dat Holland die niet uit het oog verlieze, en dat ieder aanval van zijnen kant, het Belgisch grondgebied onmiddellijk weder onder onze bescherming plaatst. Het Fransch leger zou, bij de eerste vijandelijkheden, België weder binnen rukken.

» Maar Frankrijk zal de eer dezer zending niet in de waagschaal stellen, zal zijne weldaad niet bezoedelen. Men heeft het verlengd en gedwongen verblijf zijner troepen, zijn belang om zich van het slechten der vestingen te verzekeren, ten oorzaak gegeven, Frankrijk heeft, te dien aanzien, niet noodig, waarborgen tegen iemand hoegenaamd, te nemen; het weet, dat men zijn woord op dat stuk noch kan noch wil breken en wantrouwt een ander niet, om dat het zich zelven niet mistrouwt. De vestingen, waarover gesproken wordt, zullen geslecht worden, gelijk in de troons-aanspraak beloofd is, gelijk koning *Leopold* aangekondigd heeft. Deze gewigtige deed echter bij het doel onzer expeditie niets af en was reeds voor onzen intogt bealist. De zaak zal na ons vertrek worden uitgevoerd.

Verre dan van, in hetgeen voorgevallen is en nog voorvalt, eenige grondstof tot misverstand, eenig teeken van misverstuwen tusschen gouvermenten, die door een zelfde belang verëenigd zijn, te zoeken, behoorde mee er integendeel de bevestiging in te vinden van de woorden, welke Frankrijk, van den eersten dag af, gesproken heeft; toen dat rijk verzekerde, dat deze expeditie eenen nieuwen en onzaggelijken waarborg voor het behoud des vredes zou opleveren. Men kan zulks ligtelijk bespeuren, wanneer men de publieke zaken niet beschouwt door het bedriegelijk vergrootglas der dagbladen, die, zoo wel bij ons als elders, een valsch licht over alle kwestien werpen. Doch, in Frankrijk daaraan gewoon zijnde, is het ons geoorloofd, onze geringe gedachten daarover opzigtelijk buitenlandsche dagbladen te betoonen; want, zoo men zich, alles wel ingezien, van weerskanten, aan de taal der couranten wilde storen, dan zou Frankrijk zijnde [illegible] docht te kwesteren hebben, dan het bij den [illegible]. Gelukkig, dat de kabinetten er niet aan toe zijn, om [illegible] kunde respectievelijk uit deze vlugtige schriften te moeten leeren, hunne bedenkingen zijn verhevener, hunne betrekkingen openhartiger.

» Ten slotte is dan uit de Fransche revolutie voortgevloeid, dat koning en land er van moesten verwachten, dat de onafhankelijkheid van België hersteld geworden is; dat er eene noodzakelijke wapenschorsing gesloten is; dat er gunstige onderhandelingen geopend zijn en dat Frankrijk in de gelegenheid is, om steeds van nabij over de handhaving dezer resultaten te waken. De verlenging van het verblijf onzer soldaten zal, tevens toebrengende om de banden, welke Frankrijk en België verbinden, maauwer toe te halen, vooral, op de allerunistekenste wijs, het vertrouwen van alle kabinetten op de eerlijkheid en goede trouw van Frankrijk bewezen hebben, en deze goede trouw zal nog beter worden bewogd door de terugkomst onzer troepen vóór het eindigen van den wapenstilstand, zoo dat alle voorwendsels zullen worden ontnomen aan de hartstochten en driften, welke de storms van [illegible] van Europa, op vermoedens van [illegible] zouden willen vestigen."

— De fondsen stonden ter beurze van heden: de 5 pcts. a kont. 87,80, op tijd 87,70; de 3 pct. 59,60; de Napelsche reuten a kontant 69,60, op tijd 69,75.

van den 15den September.

Heden heeft de minister van binnenlandsche zaken eene conceptwet over de departementale organisatie aan de afgevaardigden voorgedragen.

— Wij kunnen verzekeren, dat het ministerie wel [illegible] meening deelt, dat de onkosten, door [illegible] in België veroorzaakt, aan Frankrijk moeten [illegible].

— Onze fondsen stonden ter beurze [illegible], de 5 pcts. 87,60, de 3 pcts. [illegible], de Napelsche rente als gisteren; [illegible]

---

(1) Wij behoeven niet te doen merken, hoe Franschen en ook Belgen somtijds de namen onzer landslieden havenen.

Bij Zijne Koninklijke Hoogheid den Luitenant-generaal, Opperbevelhebber van het leger, zijn reeds ontvangen de navolgende geschenken, ten behoeve der gekwetste en zieke militairen, van den 1sten tot den 15den September II.

Van den Wel-Eerw. heer J. C. Hiplopen, predikant te Beek en Ubbergen, *vijf-en-zeventig* guldens in goud en *vijf-en-twintig* centen, 8 flesschen beste Rijnwijn, 13 dito roode aalbessennat, 2 halve dito bessen- en kruisbessennat, 2 dito dito brambozenazijn, 4 dito malaga; 68 citroenen, 50 [illegible] suiker, 1 pak thee, 1 dito stiker, eenige pakken oud linnen, 1 pak windsels, [illegible] compressen en 2 dito pluksel.

Van den Heer H. Bakker, controleur bij de in- en uitgaande regten te Beek, een vaatje, inhoudende een zuker beste Rijnwijn.

Van de commissie ter verzorging der hospitalen, gevestigd te Amsterdam, 2 collis gemerkt H. 1 & 2, inhoudende een [illegible] (tot de vorige verzending, 8 potten hessengelei, inhoudende [illegible], een vat met 850 beschuit, speciaal voor den Bosch bestemd.

Van den Wel-Eerw. heer B. P. Beuning, predikant te Heeswijk en Dinther, zestien guldens in contanten, zijnde de opbrengst eener collecte, in die gemeente gedaan op den 4den dezer maand.

Van mevrouw D' Ablaing van Giessenburg geb. Rengers en mevrouw J. H. de Bruijn geb Verneda, 5 flesschen Rijnwijn, 6 ditto roode wijn, 10 Ned. ponden sago, 10 ditto suiker, 5 ditto rijst, 3 ditto tabak, 30 citroenen, 102 zwagtels, 106 compressen en 2 ponden 7 oncen pluksel.

Van mevrouw Versteeg te 's Bosch, eene hoeveelheid pluksel.

Van de weduwe Landman te Lisse, een pak pluksel.

Van eenige dames te Boxmeer, H. V. S. & M. H., een doosje pluksel, met het volgende versje:

Ontvangt dit uit der Dames hand,
't Is voor de dappere Helden,
Die op voorbeelding in den strijd
Hun daren niet meer stellen.

Van mevrouw van Duijn te 's Bosch, een pakje pluksel.

Van eene mevrouw en twee jufvrouwen te Thiel, een mandje pluksel.

Van mevr. Annette J. C. van Vessem te Veghel, een pak pluksel.

Van den heer F. Croes te Oploo, 12 oncen pluksel, 1 bedlaken, 6 handdoeken, 1 sloop en eenige windsels.

Van de dames Esser Meerman te 's Bosch een pak pluksel, zwagtels en compressen, 4 flesschen bessennat.

Bij den Wal-Edel Gestr. heer Chirurgijn-majoor *Van de Velde*, waarnemend officier van gezondheid te 's Bosch, ontvangen:

Door tusschenkomst van den boekh. C. A. Vieweg te Nijmegen:

Als eene tweede verzending. Van eene onbekende dame, 2 ankers roode wijn, 10 ponden tabak, 1 pakje pluksel en linnen en 2 flesschen bessennat. — Van twee dienstmeisjes, met een briefje *meinig maar met een opregt vaderlandsch hart*, 9 ponden tabak en 10 citroenen. — Van mevrouw S. geb. N. een pakje pluksel en linnen.

Als eene derde verzending. Van mejufv. H., een pakje compressen en linnen. — Van mejufv. A. M. H., een dito dito dito. — Van den heer H. B., 6 flesschen wijn, 10 ponden tabak en een half pond makken. — Van den heer H., 10 ponden tabak in oncen en eenig pluksel. — Van eene onbekende dame, een pakje pluksel. — Van de wed. Fr. 2 en een half pond tabak, 10 citroenen en 4 flesschen Rijnwijn (Hochheimer). — Van L. E., 4 ponden tabak en een mandje pijpen. — Van eenige leden der hervormde gemeente te Deuten, tien guldens in contanten.

Als eene vierde verzending. Van mevrouw S. geb. K., een half anker Rijnwijn en 20 ponden tabak. — Van den heer J. v. D., 1 pond 1 once pluksel, zwagtels etc. en 2 en een half pond tabak. — Van mejufv. v. E., een pak pluksel. — Van de dames V., een dito dito. — Van N. N., een dito dito. — Van den heer J. S., 5 pakken sago en een pakje pluksel.

Van een heer uit 's Gravenhage onder de letters O. P., 49 ponden gedroogde appelen, 40 dito suiker en 32 dito thee.

Door tusschenkomst van den heer Alexander, van eene vereeniging van dames te Utrecht, ter voorziening in de behoefte der zieke en gewonde krijgslieden, 1 suikerbrood, 1 pak thee, 1 dito suiker, 2 dito sago en 3 rollen windsels en compressen.

Tweede verzending. 6 pakken sago, 4 dito thee, 2 suikerbroden, 1 pak suiker, 80 citroenen, 22 flesschen roode wijn, 29 dito bessennat, 6 lakens, 255 compressen, 305 windsels en 11 ponden pluksel.

Van de H. H. D. en N. L. S. uit 's Hage, een kist citroenen.

Van de heeren gebroeders van Cleef te 's Hage, 25 ponden tabak, 20 flesschen bessensiroop, 12 ponden bessengelei, 5 oncen en 2 kisten citroenen.

Van de districts-commissie te Amsterdam, een pak pluksel en scheurlinnen.

Van den heer O. P. te 's Hage, een kist tabak.

Bij de ondergeteekenden is weder ontvangen geworden voor de vaderlandsche gekwetste strijders.

Van de heeren J. Herrewijn Jz. & Comp., fabriekanten in vruchten te Rotterdam, 6 flesschen roode bessenwijn, 4 dito bramenwijn en 4 dito dito kersenwijn. — Deze bezending reeds voor een paar weken ontvangen, is, door misverstand, nog niet opgegeven geworden.

Van de H. H. D. H. J. 2 Ned. ponden 3 oncen pluksel, 1 dito dito scheurlinnen, 12 citroenen en 20 pakjes tabak, ieder van 2 en een half oncen Ned.

BROESE & COMP.

*** Te Terheijden bij Breda zijn door vertrek van den Eigenaar 4 naast elkander staande WONINGEN uit de Hand te Koop. Nadere Informatie begerende, gelieve men zich in persoon, of met franco brieven te adresseren aan den heer *Pieter Cornelis Swaan*, 's Rijks Ontvanger te Terheijden bij Breda.

DEPOT.

Van alle soorten van MILITAIRE en CIVIELE KLEEDINGSTUKKEN. Men belast zich verder met alles wat tot de Kleeding en het équipement behoort, Korte Brugstraat wijk D. No. 5. te Breda.

SPEELKAARTEN-FABRIEK.

De ondergeteekende Adverteert bij deze aan zijne geëerde begunstigers, als ook aan Heeren Kasteleins en Winkeliers in Speelkaarten, dat hij heeft opgerigt een fabriek in beste en ordinaire SPEELKAARTEN, dewelke in de deugd en gladdigheid in het schuiven die van *Dubois* en alle andere Brabandsche Speelkaarten overtreffen, en tevens zijn de Prijzen veel minder als uit alle andere fabrieken, zoo dat ik verzekerd ben, dat die ook uit mijn fabriek Kaarten heeft gehad, nimmer andere zal verlangen. Heeren welke eerst monsters begeren, kunnen die vrijgaande bekomen, doch die monsters dan niet aan het monster kaarten worden, zullende dezelve kunnen terug gezonden worden.

Prijzen per gros of 144 spellen.

No. 1. Extra fijne volle spellen à f 52 f 18, Jas et Piket. f 15.
» 2. Fijne volle spellen » 32 » 15, ditto ditto » 10.
» 3. Iets grover, » 32 » 13, ditto ditto » 10.
» 4. Iets grover, » 52 » 10, ditto ditto » 6.50

F. EELEN,
Boekhandelaar te Amersfoort.

*** De Ondergeteekende verzoekt Heeren Boekhandelaren en allen Waarmede hij de eer heeft in correspondentie te zijn, hare NIMMER IETS, in welk gewaad ook, hetzij PAKJES, COURANTEN, BRIEVEN, of welke artikelen, hoe ook genaamd, te zenden door inslniting van Boekhandelaren te Delft, uit hoofde van veelvuldige achterhouding van couranten en goederen, etc. en bij ontdekking daarvan, door weigering van dezelve, door die heeren gelogeerd. Hieraan zijn uitgezonderd de heeren *Poelman, van Alphen* en *van der Starre*.

Delft 16 September 1831.

B. BRUINS,
Boekverkooper.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

*** DE NIEUWE BABIKIEK, *waarin vermeld de weergalooze dadan van den fameusen Dejne en andere andere belgische helden, in de roemzuchtige tien dagen, van 2 — 12 Augustus* 1831. Wordt à 40 Cents uitgegeven, bij de Boekverkoopers VAN ARUM & COMP., op de Waal voor de Kruyshuis te *Amsterdam*. Bij welke mede van de pers is gekomen en alom verzonden: NIEUWE SPREIDE GEDICHTJES, *voor de welopgevoede jeugd*, door P. HANOU VAN ARUM, in kl. 8°. op best schrijfpapier a 60 Cents, en op gemeen papier a 30 Cents.

*** De Roemrijke Overwinningen onzer Nederlandsche Helden bij HASSELT en LEUVEN door gedenkteekenen te vereeuwigen, is de pligt van den Nederlandschen Kunstenaar. Ten einde daartoe mede te werken, zijn Gebroeders VAN ARUM te Amsterdam, met de Heeren JELGERHUIS en HOOGKAMER overeengekomen, bij inteekening uit te geven, twee met alle mogelijke locale kennis en volgens officiele opgaven uitmuntend bewerkte KUNSTPLATEN, die overwinningen voorstellende, van welke onderneming zij, bij dezen, het geëerd publiek voorloopig berigt geven, zich vleijende met eene algemeene goedkeuring en deelneming.

*** Bij G. PORTIELJE te Amsterdam is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. VERHANDELING, *aangaande de uitvinding, het gebruik en het misbruik der* BRILLEN, benevens algemeene aanwijzingen om eenen Bril te kiezen, en wat men vooral bij het gebruik van denzelven dient in acht te nemen, door W. MENSERT *chirurgiae Doctor*, oculist van Z. M. den Koning.

Iets tot aanprijzing dezer verhandeling te zeggen is niet noodig, aangezien den inhoud van dit werk, alles in zich bevat, wat in het algemeen voor diegenen welke Brillen behoeven en dragen, belangrijk en nuttig is te weten, als de Brillen in het algemeen en derzelver bijzondere soorten. De nadeelen der gemeene Brillen. De conservatie-Brillen. Het onderzoek aangaande het nut als ook het schadelijke van de gebleurde Brillen-Glazen. Over de Brillen met groene en blaauwe glazen. De gele Brillen. Het wezenlijk uitwerksel der Brillen-glazen op de oogen in het algemeen, als ook de leiding tot de algemeene keuze der Bril en eindelijk, de BRILLENDRAGERS, de prijs is f 1.90.

II. L'HISTOIRE ROMAINE, *racontée aux petits Enfans*. Nouvelle edition revue par G. ENGELBERT & GERLOF 3 a 60 Cents.

III. ——— Choix de la Poésie française des 17, 18 et 19. Siecles pour nos jeunes compatriotes 8vo. ordin. papier. a f 1.10.

IV. ——— b. p. in cartonden band met platen. a f 2.00.

*** A. F. H. SMIT Boekhandelaar in Rotterdam, besluit uitgeven en alom verzenden:

BIJDRAGE *tot de meer Algemeene en noodzakelijke kennis der* CHOLERA, *derzelve voorbehoeding en geneeswijze*, a 25 Cents.

*** Bij BROESE & COMP. te Breda, wordt met veel succes gedebiteerd en is alom verkrijgbaar, het zeer geprezen

GEZONDHEIDS-REGELEN voor de Vaderlandsche SCHUTTERS, en voor allen die zich thans in de geledaren onzer leger geschaard hebben, of zich voortaan in dezelve zullen begeven en aan [illegible] oefeningen. Door *J. B. de Beer*, Officier van Gezondheid der 2de klasse bij het 3de bataillon 1ste afdeeling mobile Geldersche Schutters. f 0.60.

Omtrent het doel der uitgave zegt de Schrijver in den aanhef zijner voorrede:

» Onze brave en dappere schutters, ter verdediging en beveiliging van den vaderlandschen grondgebied naar huiselijke en burgerlijke betrekkingen terugkeerende, tot dankbaarheid gerechtigd zijn, moeten dat gevoel zelven, die transgewijze en op den dauw er aan gegeven worden, bloot gesteld aan den nadeligen invloed die het krijgsleven op hunne gezondheid hebben kan, door eenige regtzinnige [illegible] in » achtnemingen, veelal afgeweerd en voorgekomen kunnen worden. Hieruit » hieron vermeend mijne Brave krijgsmakkers geene ondienst te doen met » het ter onder bekijken eenige regelen, welke, uit de nadeelige invloeden » kunnen tegenwerken, of doch gedeeltelijk [illegible] » middelen kunnen vernietigen."

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.